

Krzyżówka panoramiczna nr 21

KALEJDOSKOP WYDARZEŃ

To i owo

DUŻY KAMIEŃ CHABER	HAŁDA MIŁOSTKI	LITERA GRECKA MIŁA WOŃ	HUCPA	NISKI GŁOS MĘSKI	DAWNIJ OPAT ATROFIA	WPADA DO MORZA CZARNEGO MODEL SEATA	Z MLEKIEM					
		7	TRAUMA PRZYRODA		8	POLYSK MA KITE						
SZARLAT FRONT	13		11	POKÓJ OBRAD SŁUPOŁAZY		NANDU PRAWO SERII	2					
DUMA ZYRAFY	SUWAK	BAJKA ROGACZ	RZĘKA W SZWAJ- CARI	ŚWIĘTY BYK W STOGU ZBOŻA	RODZAJ FARBY BESTIA	4	SRUTA PRZODEK NIEMCA					
		1	URWISKO WYSPA WŁOSKA		MRO CZNO KREWNY BRZOZY			9				
MODNY LEK	AZBEST + CEMENT		12	SAGAN DAWNE TURKU		PAPUGI		PSIE IMIĘ				
		LUD LAOSU		NASZA STOLICA		3						
RYBA Z KOLCAMI	5	LANTA- NOWIEC		POMIAR		TRAUMA						
		6	W TALII KART		JEDNA Z NAUK			10				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 13 dadzą rozwiązanie krzyżówki, które prosimy nadsyłać na adres naszej redakcji. Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosujemy nagrodę.

Rozwiązanie poprzedniej krzyżówki brzmi: „GÓRNICZY DOBRZY ROBOTNICZY”. Nagrodę wylosował: RADOSŁAW RAKOWICZ Z GLIWIC.

PIWO PRZEZ WIEKI

Piwa na jesień

Jeszcze zamysłony, jeszcze zagubiony
Jeszcze pełen leż
Lecz już rozjaśniony, lecz już pokrzepiony
Krzepkie bowiem jest
Jesienne piwo, z chmielem na dnie
Jesienne piwo – słońce w zielonym szkle
Edmund Fetting, „Jesienne piwo”

Wiosną i latem inaczej pijemy piwo niż w chłodniejsze pory roku, inaczej też o nim myślimy. Traktujemy je jak napój orzeźwiający – im bardziej schłodzony, tym lepiej. Pijemy je więc szybko, łapczywie, często pod gołym niebem – w ogródkach, na działce, nad wodą. Jesień sprzyja innej konsumpcji piwa – pijemy wolniej, mniejszymi łykami, delektujemy się smakiem i zapachem w czterech ścianach. Chętniej też szukamy nowych doznań i sięgamy po piwa sezonowe. Słowo to może się kojarzyć z nazwą ostatnich piw sprzedawanych w kilku rodzajach w popularnych dyskontach z latającym owadem w logo. Nie dajmy się nabrać – chodzi o gatunki piw, które jesienią smakują lepiej, są ciemniejsze, nieco mocniejsze i mają podwyższoną zawartość ekstraktu. To kozłak i marcowe, a ostatnio także dyniowe.

PIWA MARCOWE

Nazwa tego gatunku piwa jest myląca, ponieważ są one idealne do spożywania właśnie jesienią. Historycznie nazwa oznacza, że warzone je w marcu z ostatnich zapasów zeszłorocznego siodu. Wiosną i latem leżakowały, by nabrać smaku, głębi i innych

właściwości. Serwowano je jesienią, gdy kończyły się żniwa. Są to mocne sezonowe piwa dolnej fermentacji typu lager. Cechują się pełnym, słodowym, bogatszym smakiem niż zwykle jasne lagery. Są też od nich mocniejsze – zawierają 6–8 proc. alkoholu. Ojczyzną piwa marcowego są Niemcy – tradycyjnie pije się je podczas corocznego monachijskiego Oktoberfest, dlatego jego drugą nazwą jest Oktoberfestbier. W Polsce warzy go wiele browarów i sprzedaje pod łatwo rozpoznawalnymi markami – Żywiec Marcowe, Kormoran Marcowe, Paulaner Oktoberfest Bier, Ciechan Marcowe czy Miłosław Marcowe.

KOZŁAKI

Nazwa tego gatunku piwa wzięła się od niemieckiego słowa „bock”, które po polsku znaczy „koziol”. Niemiecka nazwa wywodzi się z kolei od miasta Einbeck w Dolnej Saksonii, gdzie od XIII wieku warzone to popularne

piwo. Podobnie jak marcowe, kozłaki też długo leżakują (do 18 tygodni). Warzone są w różnych odmianach na różne okresy, ale kozłak tradycyjny i jasny to trunki w sam raz na jesienią słońce. Są to rozgrzewające piwa, warzone ze siodu jęczmiennego. Wyróżniają się pełnym, karmelowo-chlebowym smakiem i jasnomiedzianą barwą. Mają też większą zawartość alkoholu – od 6 do 7,5 proc. Pierwszym piwem tego rodzaju, które odniosło sukces na polskim rynku, był sprzedawany od 2004 roku Kozłak z browaru Amber. Teraz mamy do wyboru m.in. Kozłak Bock Beer, Żywiec Bock i Perłę Kozłak.

DYNIOWE CIEKAWOSTKI

Piwo dyniowe można potraktować jako modną nowinkę wpisującą się w amerykańskie święto Halloween, ale zdobywa ono u nas coraz więcej zwolenników. Na jego korzyść przemawia to, że pasuje do jesieni i tematycznie, i smakowo. Fachowa nazwa tego gatunku to Pumpkin Ale – dynię dodaje się w formie pieczonych kawałków, zacieru, aromatu albo samych pestek. Poza dyniowym smakiem charakteryzuje się niską goryczką, mocno wyczuwalnym siodem i użyciem przypraw korzennych – imbiru, goździku czy cynamonu. Na polski rynek to piwo weszło w 2012 roku, gdy do sprzedaży trafiły Dyniamit z browaru Pinta i Naked Mummy z AleBrowaru. Ostatnio dołączyły do nich Raciborskie Dyniowe, Browar Kingpin Muerto, Gruba Kaśka z browaru Bazyliżek i Charon z browaru Olimp.

MARK KOWALIK

OD URUCHOMIENIA PROGRAMÓW UNIJNYCH NA LATA 2007–2013 POLSKA WYDAŁA 362 MLD ZŁOTYCH, Z CZEGO DOFINANSOWANIE UE WYNIOSŁO 256,7 MLD ZŁOTYCH – POINFORMOWAŁ RESORT INFRASTRUKTURY I ROZWOJU. Dotąd złożono 302,2 tys. poprawnych pod względem formalnym wniosków (unijne dofinansowanie i wkład krajowy to łącznie 614,6 mld złotych). Podpisano 106 439 umów o dofinansowanie na 408,5 mld złotych; z tego wkład unijny wyniósł 288 mld złotych, czyli 102 proc. dostępnych pieniędzy z UE dla Polski na lata 2007–2013. W okresie 2014–2020 mamy do wykorzystania 82,5 mld euro z unijnej polityki spójności. To więcej niż w poprzedniej perspektywie – 2007–2013. Wówczas było to ok. 68 mld euro. Wsparcie funduszy unijnych obejmuje dziedzinę, które najbardziej przyczyniają się do wzrostu gospodarczego, zwiększenia zatrudnienia i modernizacji gospodarki. Pieniądże mają trafić m.in. na badania naukowe, budowę dróg, koleje, transport publiczny, rozwój przedsiębiorczości czy infrastruktury szerokopasmowego Internetu oraz aktywizację zawodową bezrobotnych. Około 40 proc. funduszy polityki spójności będą zarządzały samorządy województw. To ponad 31 mld euro.

27 PROC. POLAKÓW ZMIENIŁO PRACĘ W III KWARTALE BR., NAJCZĘŚCIEJ Z POWODU LEPSZYCH WARUNKÓW ZATRUDNIENIA – WYNIKA Z BADAŃ MONITOR RYNKU PRACY INSTYTUTU BADAWCZEGO RANDSTAD. Rotacja pracowników utrzymuje się na rekordowo wysokim poziomie. W porównaniu z tym samym okresem przed rokiem wynik ten jest o 6 pkt proc. wyższy. Najważniejszymi motywami przejścia do innego przedsiębiorstwa były poszukiwanie lepszych warunków pracy, w tym wyższej płacy i atrakcyjniejszej formy zatrudnienia, a także osobista chęć zmiany miejsca pracy. Dopiero na trzecim miejscu było to podyktowane zmianami w strukturach firmy. Wskaźnik mobilności, pokazujący gotowość do zmiany pracy, plasuje nas w czołówce krajów europejskich, przed nami są tylko Wielka Brytania i Francja.

MIESZKAŃCY WOJEWÓDZTW O WYŻSZYM BEZROBOCIU WOLĄ POSZUKAĆ LEPIEJ PŁATNEJ PRACY ZA GRANICĄ NIŻ W KRAJU. Najmniejszą chęć do emigracji zarobkowej wykazują mieszkańcy południowo-zachodnich województw Polski oraz osoby z północy kraju. Tam tylko 11–12 proc. Polaków uczestniczących w badaniu dla Work Service rozważa wyjazd zarobkowy za granicę. Wśród chętnych do emigracji zarobkowej przeważają osoby z zawodowym i średnim wykształceniem (72 proc.). Obecnie czołówkę preferowanych państw tworzą Niemcy, Wielka Brytania i Norwegia.

D W U T Y G O D N I K

Górnika

PISMO SPOŁECZNO-ZAWODOWE ŚRODOWISKA GÓRNICZEGO

REDAKTOR NACZELNY: Sławomir Starzyński
Redaguje zespół

WYDAWCA: Hanna Krzyżowska

Oficyna Wydawnicza „Górnika”,

40-749 Katowice, ul. Bł. ks. St. Kubisty 47,

tel. 32 352 03 09; tel. 500 27 88 66.

E-MAIL: redakcja@nowygornik.pl;

strona internetowa www.nowygornik.pl

DRUK: POLSKA PRESS Sp. z o.o., Oddział Poligrafia,
Drukarnia Sosnowiec

Redakcja nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń. Nie zwracamy niezamówionych materiałów. Zastrzegamy sobie prawo redagowania publikowanych tekstów. Dalsze rozpowszechnianie całości czy części materiałów opublikowanych na łamach „Nowego Górnika” bez pisemnej zgody wydawcy są zabronione.